

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

24-05-2022 09:15 - 11:30

Rådhuset, Lokale 391 (Gæster via Teams)

Information:

Deltagere:

Hans van Binsbergen

Helle Bach Lauridsen

Karina Møller

Lisbeth Schmidt Andersen

Martin Østergaard Christensen

Nikolaj Harbjerg

Ole Kiil Jacobsen (afbud)

Rasmus Ellermann-Aarslev

Stefan Møller Christiansen

Susanne Hammer-Jakobsen (afbud)

Susanne Holst

Thomas Medom

Pkt. 2: Tid: 15 min. Deltagere: Klaus Jepsen og Anja Krogh Laursen

Pkt. 3: Tid: 10 min. Deltagere: Karina Corneliussen og Cathrine Garbers

Pkt. 6: Tid: 45 min. Deltagere: Louise Heltborg Budde, Charlotte Mariane Buchhave og Helle Klinge

Pkt. 7: Tid: 10 min. Deltagere: Karina Corneliussen og Jens Møller Hald

Pkt. 8: Tid: 10 min. Deltagere: Birgitte Østergaard Lykke og Stine Jepsen

Pkt. 9: Tid: 20 min. Deltagere: Anne Marie Due Schmidt og Hardy Pedersen

Pkt. 10: Tid: 15 min. Deltagere: Anne Marie Due Schmidt

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Punkt 2: Budgettema om flere dagtilbudspladser til de mest udsatte 0-6-årige (OKJ).....	1
Punkt 3: Økonomi til DSA-handleplan (OKJ).....	1
Punkt 4: Forberedelse til byrådsmøde den 25. maj 2022.....	1
Punkt 5: Eventuelt	1

Punkt 1: Godkendelse af referat

Punkt 2: Budgettema om flere dagtilbudspladser til de mest udsatte 0-6-årige (OKJ)

Tid: 15 min. Deltagere: Klaus Jepsen og Anja Krogh Laursen

Punkt 3: Økonomi til DSA-handleplan (OKJ)

Tid: 10 min. Deltagere: Karina Corneliusen og Cathrine Garbers

Punkt 4: Forberedelses til byrådsmøde den 25. maj 2022

Punkt 5: Eventuelt

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

18-05-2022 09:15 - 11:30

Microsoft Teams-møde

Information:

Deltagere:

Hans van Binsbergen

Helle Bach Lauridsen (AFBUD)

Karina Møller

Lisbeth Schmidt Andersen (AFBUD)

Martin Østergaard Christensen (AFBUD)

Nikolaj Harbjerg

Ole Kiil Jacobsen

Stefan Møller Christiansen

Susanne Hammer-Jakobsen

Susanne Holst (AFBUD)

Thomas Medom

Pkt. 2: Tid: 20 min. Deltagere: Mette Søberg og Jesper Saxvig Callesen

Pkt. 3: Tid: 10 min. Deltagere: Karina Corneliussen og Daniel Wilson

Pkt. 4: Tid: 45 min. Deltagere: Mette Bødiker Vestergaard, Emilie Schou Nielsen og Lene Kjeldgaard Brejnegaard

Pkt. 7: Tid: 15 min. Deltagere: Klaus Jepsen og Helle Mølgaard

Pkt. 8: Tid: 10 min. Deltagere: Emil Jespersen

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Punkt 2: Kvalitetsopfølgning 6-18 årsområdet 2022 (OKJ)	1
Beslutning for Punkt 2: Kvalitetsopfølgning 6-18 årsområdet 2022 (OKJ)	1
Punkt 3: Udbredelsen af viden og erfaringer fra karakterfri hverdag og formativ feedback (OKJ)	1
Beslutning for Punkt 3: Udbredelsen af viden og erfaringer fra karakterfri hverdag og formativ feedback (OKJ)	2
Punkt 4: Resultater fra den nationale trivselsmåling, kommunale sundhedsmåling og klubtrivselsmålingen 2021/2022 (OKJ)	2
Beslutning for Punkt 4: Resultater fra den nationale trivselsmåling, kommunale sundhedsmåling og klubtrivselsmålingen 2021/2022 (OKJ)	2
Punkt 5: Forberedelse til udvalgmøde den 18. maj	3
Beslutning for Punkt 5: Forberedelse til udvalgmøde den 18. maj	3
Punkt 6: Eventuelt	3
Beslutning for Punkt 6: Eventuelt	3

Punkt 1: Godkendelse af referat

Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat

Referatet blev godkendt.

Punkt 2: Kvalitetsopfølgning 6-18 årsområdet 2022 (OKJ)

Tid: 20 min. Deltagere: Mette Søberg og Jesper Saxvig Callesen

Beslutning for Punkt 2: Kvalitetsopfølgning 6-18 årsområdet 2022 (OKJ)

Forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen har sat udkast til Kvalitetsopfølgning på 6-18 årsområdet (2022) på dagsorden til rådmandsmødet. Dette med henblik på, at man på rådmandsmødet drøfter rapporten og at rådmanden godkender, at den fremsendes til det kommende udvalgs møde den 2. juni.

Indstilling om

1. at rådmanden drøfter og godkender den fremsendte kvalitetsopfølgning 6-18 årsområdet (2022) samt godkender, at materialet fremsendes til udvalgs mødet den 2. juni.
2. at rådmanden giver input til den formidling, der skal være om kvalitetsopfølgningen til BU-udvalget. Dette med afsæt i det forslag til "politiske opmærksomhedspunkter", der præsenteres i memoets afsnit 5.

Mette Søberg og Jesper Saxvig Callesen deltog. Mette Søberg bemærkede, at der et par steder, hvor der skal rettes til i materialet.

Beslutninger:

- Forklædet: til udvalget:
 - Opmærksomhed på hvordan vi tager hånd om den negative udvikling. Der skal tilføjes tekst om processuel opfølgning. Herunder nævne at vi inddrager Sammen om skolen og udvalget. Samt om hvordan de enkelte skoler kan følge op. Gerne nævne at vi vil inddrage elever i opfølgningen. Måske skal Undervisningsmiljørepræsentanterne nævnes. Kobles sammen med skoleledernetværket.
 - Se desuden punkt 4 på dagens rådmandsmøde.
 - I forklædet skal der være en bruttoliste og en læsevejledning. Præsentation ved forvaltningen, herefter kommentering fra rådmanden
- Rådmanden skal have en status på arbejdet med undervisningsmiljørepræsentanter inden udvalgs møde.
- Med forbehold for disse ændringer godkendte rådmanden de to indstillingspunkter. Rådmanden behøver ikke se den tilrettede version inden den sendes til udvalget.

(OKJ følger op)

Punkt 3: Udbredelsen af viden og erfaringer fra karakterfri hverdag og formativ feedback (OKJ)

Tid: 10 min. Deltagere: Karina Corneliusen og Daniel Wilson

Beslutning for Punkt 3: Udbredelsen af viden og erfaringer fra karakterfri hverdag og formativ feedback (OKJ)

Forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen har sat forslaget på dagsordenen med henblik på at træffe beslutning om faglig koordination mellem udbredelsen af viden og erfaring fra udviklingsarbejdet om karakterfri hverdag, formativ feedback og den kommende lovgivning om nyt evaluerings- og bedømmelsessystem i folkeskolen.

Indstilling om

1. at udbredelsen af viden og erfaring fra udviklingsarbejdet om karakterfri hverdag og formativ feedback til folkeskoler i Aarhus Kommune koordineres med indholdet i kommende lovgivning om nyt evaluerings- og bedømmelsessystem i folkeskolen.

Karina Corneliusen og Daniel Wilson deltog.

Beslutninger:

- Opmærksomhed på
 - at inddrage lærere og gerne også elever til at dele viden og erfaringer – gerne som slags ambassadører.
 - Det nationale arbejde med flidskarakter og karakterfri hverdag. Status til rådmanden herpå.
- Med disse bemærkninger godkendte rådmanden indstillingen.

(OKJ følger op)

Punkt 4: Resultater fra den nationale trivselsmåling, kommunale sundhedsmåling og klubtrivselsmålingen 2021/2022 (OKJ)

Tid: 45 min. Deltagere: Mette Bødiker Vestergaard, Emilie Schou Nielsen og Lene Kjeldgaard Brejnegaard

Beslutning for Punkt 4: Resultater fra den nationale trivselsmåling, kommunale sundhedsmåling og klubtrivselsmålingen 2021/2022 (OKJ)

Punktet er sat på dagsorden med henblik på at orientere om hovedresultaterne fra dette års nationale trivselsmåling, kommunale sundhedsmåling og klubtrivselsmåling 2021/2022.

Det indstilles,

1. at rådmanden tager resultaterne fra trivsels- og sundhedsmålingerne og klubtrivselsmålingen til efterretning (bilag 1-4 og 6-7).
2. at rådmanden tager Lene Brejnegaards erfaringer om opfølgning på resultaterne til efterretning
3. at rådmanden tager stilling til eventuelle opmærksomhedspunkter og ønsker til fokusområder for de videre præsentationer og drøftelser af data på udvalgs møde samt i netværket for sårbare og udsatte unge.
4. at rådmanden tager stilling til videre kommunikation af resultaterne fra målingerne, herunder om resultaterne skal formidles flere steder end det planlagte udvalgs møde samt mødet i netværket for sårbare og udsatte unge.

Mette Bødiker Vestergaard, Emilie Schou Nielsen og Lene Kjeldgaard Brejnegaard deltog og holdte to oplæg.

Beslutninger:

- Rådmanden tog resultaterne og orienteringen fra Lene Brejnegaard til efterretning
- Ad 3: Der skal udarbejdes en (proces)beskrivelse af hvordan vi følger op, herunder overvejelser om ledelsesopfølgning og om hvilke initiativer der evt. skal sættes i gang fx ift. ensomhed og søvn.
 - Skal drøftes med skoleledernetværket.
- Ad om præsentationen i udvalget i august:
 - Oplægget skal være ca. det samme som på rådmandsmødet d.d. Der skal deltage en skoleleder på mødet.
- Ad om udvalgs mødet den 2. juni.
 - Skriftlig orientering. Rammesætning om kvalitetsopfølgning, bredere børnefællesskaber og trivselsundersøgelsen. Tre elementer tænkes sammen. Inkl. samlet tidsplan.
 - Rammesætningen skal ligeledes være en del af punktet om kvalitetsopfølgning.
- Ad 4: Kommunikation:
 - Pressemeddelelse efter udvalgs mødet 2. juni.

(OKJ følger op)

Punkt 5: Forberedelse til udvalgs møde den 18. maj

Beslutning for Punkt 5: Forberedelse til udvalgs møde den 18. maj

Mødet blev kort vendt.

Punkt 6: Eventuelt

Beslutning for Punkt 6: Eventuelt

Ikke denne gang.

Beslutningsmemo

24. maj 2022
Side 1 af 2

Emne **Budgettema om flere dagtilbudspladser til de mest udsatte 0-6-årige (specialdagtilbud)**
Til Rådmand

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Budgettemaet om flere dagtilbudspladser til de mest udsatte 0-6-årige (specialdagtilbud) er dagsordenssat på møde i Børn og Unge-udvalget den 2. juni 2022.

Rådmanden har den 22. marts godkendt en ramme for etableringen af op til 78 specialdagtilbudspladser frem mod 2025. I forbindelse med godkendelsen tilkendegav Rådmanden ønske om, at presset på specialdagtilbudsområdet og den forestående kapacitetsudvidelse drøftes i Børn og Unge-udvalget.

Da Rådmandens ønske om drøftelse i Børn og Unge-udvalget omhandler baggrunden for udarbejdelsen af budgettemaet om flere dagtilbudspladser til de mest udsatte 0-6-årige (specialdagtilbud), fremsendes og dagsordensættes forklæde (inkl. bilag) til udvalgsdrøftelsen samtidig med budgettemaet.

Forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen har sat forslaget på dagsorden, med henblik på at forklæde til drøftelse i Børn og Unge-udvalget samt budgettema godkendes til efterfølgende fremsendelse til Børn og Unge-udvalgsmøde den 2. juni 2022.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles, at

1. forklæde (inkl. bilag 1) til drøftelse i Børn og Unge-udvalg godkendes til fremsendelse til Børn og Unge-udvalgsmøde den 2. juni 2022.
2. Budgettema godkendes til fremsendelse til Børn og Unge-udvalgsmøde den 2. juni 2022.

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Budgettemaet italesætter behovet for at etablere flere specialdagtilbudspladser i Aarhus Kommune, samt den driftsmæssige finansieringsudfordring med at etablere pladserne. Budgettemaet skal således sikre ressourcer til driften af de nye specialdagtilbudspladser.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

Såfremt der ikke tilføres ekstra driftsmidler, vil driftsmidlerne skulle findes inden for den nuværende budgetramme. Enten ved en omprioritering af

BØRN OG UNGE

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

PPR Administration

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon: 89 40 37 77
Direkte telefon: 41 85 88 32

Direkte e-mail:
ankrol@aarhus.dk

Sag: 22/030391
Sagsbehandler:
Anja Krogh Laursen

ressourcer fra almenområdet til specialområdet. Eller ved at reducere støtten til det enkelte barn.

24. maj 2022
Side 2 af 2

5. Videre proces og kommunikation

Forklæde til drøftelse i Børn og Unge-udvalg samt budgettema drøftes på Børn og Unge-udvalgsmøde den 2. juni 2022.

Bilag:

- Forklæde: Drøftelse i BU-udvalg
- Bilag 1: Notat vedr. kapacitetsudvidelse specialdagtilbud (bilag til forklæde)
- Budgettema: Flere dagtilbudspladser til de mest udsatte 0-6-årige (specialdagtilbud)
- PowerPoint til Børn og Unge-udvalgsmøde

Forklæde

2. juni 2022
Side 1 af 1

Budgettema: flere dagtilbudspladser til de mest udsatte 0-6 årige (specialdagtilbud)

Til: Børn og Unge-udvalget
Udvalgsmøde: 02.06.2022

BØRN OG UNGE

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

1. Baggrund

Både på landsplan og i Aarhus Kommune er der flere og flere børn, som er i udfordringer og ikke trives i deres dagtilbud, skole eller fritidstilbud. Det kommer blandt andet til udtryk ved, at flere børn får en diagnose, og at flere børn bliver indstillet til PPR og henvises til et specialtilbud. Aarhus Kommune oplever derfor et pres på de specialpædagogiske dagtilbudspladser.

I den forbindelse afsatte Byrådet en anlægsramme til etablering af disse pladser i forbindelse med Budgetforliget for 2022, ligesom en ramme for drift og etablering af op til 78 specialdagtilbudspladser blev godkendt af Rådmanden i marts 2022.

På Børn og Unge-udvalgets møde den 2. juni er dagsordenssat præsentation af budgettema om *flere dagtilbudspladser til de mest udsatte 0-6 årige (specialdagtilbud)*.

PPR Administration

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon: 89 40 37 77
Direkte telefon: 41 85 88 32

Direkte e-mail:
ankrol@aarhus.dk

Sag: 21/042611
Sagsbehandler:
Anja Krogh Laursen

2. Forberedelse til mødet

Vedlagt er baggrundsnotatet, som beskriver den udfordring Aarhus Kommune står i, i forhold til at kunne tilbyde det nødvendige antal specialdagtilbudspladser, den lovmæssige forpligtelse kommunen har, samt det prognosticerede behov for etablering af op imod 78 nye specialdagtilbudspladser frem mod 2025, samt de økonomiske forhold relateret til etableringen og driften af pladserne.

Notatet skal ses som baggrundsmateriale for budgettemaet om *flere dagtilbudspladser til de mest udsatte 0-6 årige*, som italesætter finansieringsudfordringen omkring etableringen af pladserne.

3. På mødet

Disposition for punktet om budgettema om *flere dagtilbudspladser til de mest udsatte 0-6 årige (specialdagtilbud)*:

- Oplæg om udfordringerne på specialdagtilbudsområdet ved Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) ca. 5 minutter.
- Herefter er der mulighed for spørgsmål fra udvalgsmedlemmerne.

Bilag

- Bilag 1 – Notat vedr. kapacitetsudvidelse specialdagtilbud

Notat

17. marts 2022

Side 1 af 12

Til	Rådmand
Til	Drøftelse
Kopi til	

Kapacitetsudvidelse specialdagtilbudspladser

1. Baggrund

Et generelt stigende børnetal, og især en vækst i antallet af børn med specialpædagogiske behov, har medført en forøget efterspørgsel efter specialdagtilbudspladser (servicelovens § 32).

Som følge af dette vedtog Byrådet i 2020 oprettelsen af den midlertidige afdeling Skovhøj med 17 pladser, som betød en udvidelse i antallet af pladser på 32 %. Derudover at der i forbindelse med flytningen af afdeling Skovhøj til den permanente lokation på Tovshøjskolen i 2022 oprettes yderligere 9 pladser.

På trods af dette er det langt fra alle børn i målgruppen for et specialdagtilbud, der kan tilbydes den nødvendige plads.

Pr. marts 2022 er der 65 børn, som vurderes at have behov for en specialdagtilbudsplads, eller hvor der skal foretages en nærmere vurdering af barnets behov. Af disse 65 børn formodes omkring 46 børn at have akut behov for en plads, hvilket ikke kan imødekommes, hvorfor børnene indtil der frigøres en specialdagtilbudsplads er inkluderet i almene dagtilbud med støttetimer. Antallet af børn, der skal vurderes til en plads forventes at stige i den kommende tid med op imod 8-10 børn. Der forventes at blive 45 ledige pladser ifm. skolestart i august 2022. På den baggrund vil forventeligt ca. 8-11 børn ikke kunne tilbydes den specialdagtilbudsplads pr. august 2022.

Børn og Unge har jf. servicelovens § 32, en forpligtigelse til at tilbyde en specialdagtilbudsplads til de børn, der hører til målgruppen, hvorfor en kapacitetsudvidelse på nuværende tidspunkt vurderes nødvendig.

I budgetforliget for 2022 har Byrådet afsat 46,8 mio. kr. til udvidelse af kapaciteten på specialklasse- og specialdagtilbudsområdet. Midlerne er afsat til anlæg, og der er ikke afsat ekstra driftsmidler til en udvidelse af antallet af pladser i specialdagtilbud.

BØRN OG UNGE

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

PPR Administration

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon: 89 40 37 77
Direkte telefon: 41 85 88 32

Direkte e-mail:
ankrol@aarhus.dk

Sag: 21/042611
Sagsbehandler:
Anja Krogh Laursen

2. Nuværende og forventet behov

I Aarhus Kommune er der på nuværende tidspunkt 89 specialdagtilbudspladser fordelt i tre dagtilbud. Af tabel 1 fremgår kapacitet/normering i 2021 og pladsforbrug i hhv. 2018 og 2021.

17. marts 2022
Side 2 af 12

Tabel 1: Antal specialdagtilbudspladser

Institution	Forbrug 2018 - pladser	Normering 2021 - pladser	Forbrug 2021 - pladser
Lystruplund	10	10	10
Thorshavns-gade	9	9	10
Skovbrynet	50	67	69
Samlet	69	86	89

2.1 Børn under afklaring til specialdagtilbud

I forbindelse med den løbende visitation/vurdering af børn med specialpædagogiske behov, er særligt fokus på børn med potentielt behov for en specialdagtilbudsplads. Dette er børn, som er vurderet i eller omkring målgruppen, og hvor der skal foretages en nærmere vurdering af behovet.

For børn med specialpædagogiske behov, som ikke vurderes i målgruppen, imødekommes deres specialpædagogiske behov i et almen dagtilbud med støttetimer.

Antallet af potentielle børn til en specialdagtilbudsplads er derfor en indikator for behovet for specialdagtilbudspladser og udviklingen heri.

Forud for den årlige visitation i april 2021 var denne gruppe større sammenlignet med tidligere år, hvilket også gør sig gældende forud for visitationen i april 2022.

Endvidere ses der en tendens til, at børnene i en tidligere alder end før kommer under vurdering til en specialdagtilbudsplads, og som følge heraf visiteres yngre børn til specialdagtilbud. Der er dermed risiko for, at antallet af børn i målgruppen, som ikke kan tilbydes en plads, vil vokse, hvis det nuværende efterspørgselsmønster fortsætter.

2.2. Indsatser for børn under målgruppeafklaring.

Pædagogiske konsulenter fra PPR inddrages i de sager, hvor det vurderes, at barnet kan høre til målgruppen for specialdagtilbud. Herefter følger den pædagogiske konsulent børnenes udvikling over tid – ofte gennem løbende netværksmøder, observation og sparring. Der igangsættes indsatser med ekstra støttetimer i barnets dagtilbud for at afdække, hvad mere målrettede indsatser kan skabe af udvikling og trivsel. Samtidig vurderes det, om der kan være behov for en psykiatrisk udredning ved Børne- og

ungdomspsykiatrisk Afdeling (BUA). Hvis disse indsatser ikke får barnet i trivsel og udvikling aftales det, at der laves en indstilling til specialdagtilbud.

17. marts 2022
Side 3 af 12

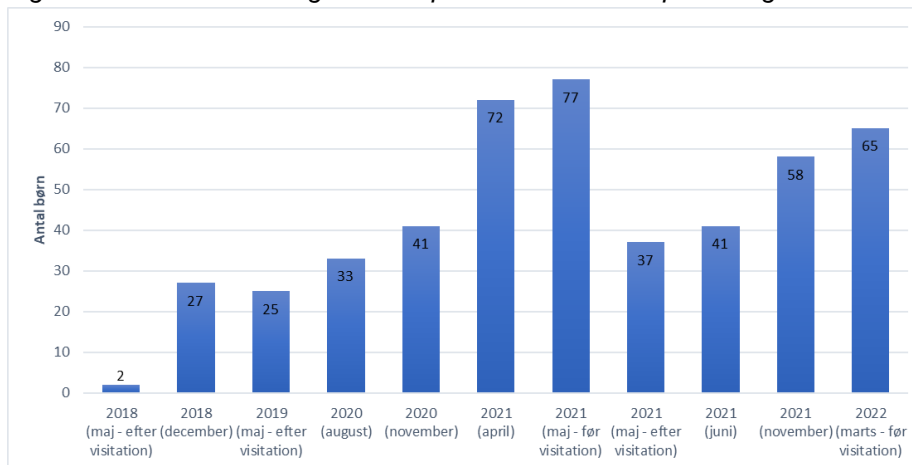
PPR kan også få kendskab til børn med specialpædagogiske behov gennem sagsbehandlere fra MSB. Det er ofte børn, som ikke har været i et dagtilbud endnu, eller som tilflytter fra anden kommune.

2.3 Tidsperiode for målgruppeafklaring og ledig plads

Generelt er der stor forskel på, hvor længe et barn venter på en specialdagtilbudsplads (periode for målgruppeafklaring samt tid før ledig plads). For gruppen af børn, som er visiteret til en specialdagtilbudsplads pr. 1. august 2021, varierer dette fra ca. 3 måneder og op til ca. 21 måneder (gns. 10 måneder)

For gruppen af børn, som aktuelt er under afklaring til, eller venter på en ledig specialdagtilbudsplads har forløbet været mellem en måned og op til ca. 19 måneder (gns. 7,5 måneder).

Figur 1: Historiske nedslag ift. antal potentielle børn til specialdagtilbud.

2.4 Visitation 2021

Visitation af børn til specialdagtilbuddene med opstart i august 2021, blev foretaget i april 2021. Her blev der i alt visiteret 41 børn til opstart i august 2021 efter visitationen var der fortsat 37 potentielle børn til specialdagtilbud, hvoraf en stor andel var i målgruppen.

2.5 Prognose for pladsbehov i 2022-2026

Det forventede pladsbehov kan ikke vurderes ud fra det historiske forbrug af helårspladser grundet den faste normering. I stedet skal der tages højde for de børn, der har behov for en specialdagtilbudsplads, men som ikke har kunnet få en ledig plads.

I forbindelse med belysningen af budgetforslag til budget 2022 angående øget kapacitet i specialdagtilbud, blev det vurderet, at der aktuelt (i 2021) var behov for 30 ekstra pladser samt en udvidelse med 5 pladser årligt. Denne prognose¹ er nu opdateret. På denne baggrund forventes det, at der i 2022 er behov for 131 pladser, hvilket er 45 flere end den nuværende normering.

17. marts 2022
Side 4 af 12

Tabel 2 viser, at der i 2025 forventes at være behov for 164 specialdagtilbudspladser, hvilket svare til en stigning på 78 pladser ift. det aktuelle antal af pladser.

Tabel 2: Prognose for specialdagtilbudspladser

	2022	2023	2024	2025	2026
Prognosticeret behov	131	141	151	164	178
Aktuelle antal pladser	86	86	86	86	86
Udbygningsbehov	45	55	65	78	92

3. Kravet om kapacitet

Specialdagtilbudspladserne er oprettet efter servicelovens § 32. Servicelovens § 32 fastslår: *"Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om hjælp til børn, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for hjælp eller særlig støtte."* *"Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser i særlige dagtilbud til børn, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har et særligt behov for støtte, behandling m.v., der ikke kan dækkes gennem ophold i et af de almindelige dagtilbud eller fritidshjem efter dagtilbudsloven"*.

For at vurdere kravet om at stille det nødvendige antal pladser til rådighed drager vi en parallel til specialundervisningsområdet, hvor Børne- og Undervisningsministeriet i en udtalelse om Aarhus Kommunes visitationsprocedure til specialklasse, præciserede, at en elev skal tilbydes en specialklasseplads, når elevens specialundervisningsbehov i specialklasse er konstateret. Det må derfor ikke være reelle ventelister eller generel ventetid på et specialundervisningstilbud, ej heller selvom elevens specialpædagogiske behov blev mødt andetsteds (i skolen) i ventetiden på den rette specialklasseplads.

Med udgangspunkt i dette, og rådmandens efterfølgende beslutning om at ændre proceduren bl.a. ved kapacitetsudvidelse, vurderes det, at samme principper og procedurer bør gælde for visitationen til specialdagtilbuddene.

¹ Prognosen bygger på samme principper som prognoserne for elever i specialklasser elever på specialskoler samt elevtal i normalklasse.

Selvom specialdagtilbuddene hører under serviceloven (og ikke folkeskoleloven), er der grundlag for at antage, at Socialministeriet vil komme til samme konklusion, også jf. forsyningsansvaret beskrevet i servicelovens § 4.

17. marts 2022
Side 5 af 12

I servicelovens § 4, stk. 1, står, at kommunalbestyrelsen altid har forsyningsansvaret for det nødvendige antal pladser til tilbud til målgrupperne efter loven. I vejledningen til loven står følgende ift. tidspunkt for iværksættelse af indsatsen: *”Udgangspunktet for administrationen af lov om social service er, at afgørelsen skal iværksættes straks efter, at den er truffet af kommunalbestyrelsen.”*

Således bør barnet umiddelbart efter, at det er afklaret at have behov for en plads i et specialdagtilbud, tilbydes dette.

4. Løsningsforslag vedr. manglende kapacitet

4.1 Aktuel løsning på kapacitetsudfordringer

Som nævnt i afsnit 2.2 følges børnene under vurdering til og i målgruppen for en specialdagtilbudsplads af pædagogiske fagkonsulenter. Og derudover håndterer PPR den manglende kapacitet ved at tildele støttetimer til børnene i de almene dagtilbud, og evt. at øge den specialpædagogiske vejledning til dagtilbuddene.

Dog er det vigtigt at holde for øje, at dette ikke nødvendigvis er foreneligt med lovgrundlaget, som fastslår, at børn i målgruppen skal tilbydes en plads i et specialdagtilbud. At give ekstra støtte i dagtilbuddet bør derfor kun ske som en midlertidig løsning.

Derudover imødekommes det stigende behov så vidt det er muligt ved at bevilge merindskrivninger i specialdagtilbuddene. På nuværende tidspunkt er en merindskrivning på tre pladser. Dog er det ikke muligt at øge antallet af merindskrivninger yderligere.

4.2 Konkrete muligheder for etablering af yderligere anlægskapacitet

Det foreslås på ovenstående baggrund, at der i perioden 2022-2025 etableres i alt 78 specialdagtilbudspladser følgende steder i Aarhus Kommune (i etableringsrækkefølge):

- Stenagerskolen: ved flytning af Afdeling Skovhøj til ny Stensager-skole er det oprindeligt besluttet at udvide med 9 pladser i 2022, og efter genvurdering er det blevet muligt at udvide med yderligere 4 pladser. I alt 13 pladser.
- Langenæs allé: 10 pladser integreret i almen dagtilbudsafdeling (Langenæs Dagtilbud) i 2022
- Uafklaret lokation i nordlig eller sydlig del af byen: 10 pladser integreret i almen dagtilbudsafdeling i 2022

- Stensagergården: Ny specialdagtilbudsafdeling med 20 pladser i 2023
- Hestehavevej: Ombygning af 1. salen i afdeling Skovbo (Skovbrynet dagtilbud). 5 pladser i specialdagtilbudsafdeling i 2024
- Uafklaret lokation i nordlig del af byen: Ny specialdagtilbudsafdeling med ca. 20 pladser i 2025

17. marts 2022
Side 6 af 12

Oprettelsen af nye pladser involverer en række forhold, som skal være på plads bl.a. ombygning af lokaler/bygninger, personalerekruttering, kompetenceudvikling og indkøring af børn, hvorfor der skal afsættes tid til at etablere pladserne. På den baggrund er det derfor kun muligt at etablere 33 pladser i 2022, relativt til de 45 pladser som prognosen viser der mangler. Men udvidelsen i 2022 skal ses i sammenhæng med den efterfølgende udvidelse i 2023 på 20 pladser, som vil betyde at vi er på niveau med prognosen.

Derudover vil PPR og Planlægning følge området tæt de kommende år for at sikre, at der etableres det rette antal pladser – hverken for mange eller for få – da prognosen kan ændre sig ift. den nuværende.

4.3 Supplerende initiativer

Ud over ovenstående er der fokus på at etablere alternativer til specialdagtilbudspladser. De foreløbige resultater fra analysen af bredere børnefællesskaber på almenområdet, specialområdet og PPR viser et behov for og et ønske i de almene dagtilbud om alternativer til specialdagtilbuddene for børn med specialpædagogiske behov. I den forbindelse undersøges bl.a. mulighed for at etablere mellemformer som fx fleksible ABA-pladser, institutioner, der specialiserer sig i børn i dagtilbudsalderen med mere indgribende specialpædagogiske behov. Her kender vi til Basispladser, som bl.a. Københavns Kommune bruger.

Derudover har Aarhus Kommune ingen specialvuggestuepladser, da vuggestuebørn som udgangspunkt er inkluderet i almene vuggestuer. Dog har Aarhus Kommune Vuggestuen Trekanten (Ellevang Dagtilbud), som en almen vuggestue, som er specialiserede i børn med specialpædagogiske behov (varige og vidtgående fysiske og/eller psykiske funktionsnedsættelser). Der vil muligvis i fremtiden være behov for at etablere en specialvuggestue, da vuggestuen Trekanten, som de andre specialinstitutioner, også oplever et pres på deres pladser.

5. Finansiering af kapacitetsudvidelse

17. marts 2022

Side 7 af 12

5.1 Anlægsudgifter

I forbindelse med budgetforlig 2022 afsatte Byrådet 46,8 mio. kr. til kapacitetsudvidelser af specialområdet (specialklasser og specialdagtilbud). Bevillingen er afsat som en KB ved forliget. Det betyder, at det ikke er nødvendigt for Børn og Unge at bede byrådet om at frigive anlægsbevilling (fordi en KB-bevilling pr. definition allerede frigivet). Børn og Unge skal dog i stedet hvert år aflægge anlægsregnskab på sine KB-bevillinger i forbindelse med årsregnskabet. Her beskrives det, hvilke tiltag, der konkret er udført for KB-midlerne. Anlægsregnskaberne indstilles til godkendelse i byrådet sammen med det øvrige regnskabsmateriale.

Børn og Unge skal dog i Byrådet med en indstilling omkring tilbagekøb af Stensagervej 9, som ellers var forudsat solgt, men nu ønskes fastholdt til etablering af 20 specialdagtilbudspladser. Finansieringen af tilbagekøbet skal ikke findes i puljen på de 48,6 mio. kr. Børn og Unge er i dialog med Borgmesterens Afdeling omkring finansiering af tilbagekøbet.

Det estimeres, at den samlede anlægsudgift til udvidelse af specialdagtilbudskapaciteten med 78 pladser frem mod 2025 vil udgøre ca. 30 mio. kr. Budgetterne til etablering af specialdagtilbudspladserne afsættes løbende i takt med, at specialdagtilbudspladserne etableres.

De 78 specialdagtilbudspladser etableres løbende over de kommende tre år. PPR og Planlægning vil følge udviklingen og behovet for ekstra specialdagtilbudspladser løbende, således der ikke sættes byggerier i gang og etableres pladser, som der ikke viser sig at være behov for. Det betyder, at vi løbende vil vurdere om der er behov for 78 pladser, færre eller flere.

Tabel 3: Anlægsudgifter (2022-priser, 1000 kr.)

	2022	2023	2024	I alt
Langenæs Allé	500			500
Uafklaret lokation i nordlig eller sydlig del af byen	1.500			1.500
Hestehavevej		2.000	1.000	3.000
Stensagergården	2.000	8.000		10.000
Indfrielse af indtægtskrav på Stensagergården ²		5.000		5.000
Uafklaret lokation i nordlig del af byen		5.000	10.000	15.000
I alt	4.000	15.000	11.000	35.000

² Beløbet er et foreløbigt estimat, da der på nuværende tidspunkt kun eksisterer et samlet indtægtskrav for Stensagerskolen 9-11. Børn og Unge arbejder på at kvalificere beløbet yderligere.

Det er tale om anlægsmidlerne til både specialklasse- og specialdagtilbudskapacitet. Det er fortsat forventningen, at der også skal anvendes 46,8 mio. kr. på udvidelse af specialklassekapaciteten. En andel af disse midler findes bl.a. i anlægsbufferen for 2023. Planlægning vil indlede et arbejde for at sikre tilstrækkelige anlægsressourcer til specialklasseområdet.

17. marts 2022
Side 8 af 12

5.2 Driftsudgifter

Oprettelse af nye specialdagtilbudspladser indebærer driftsudgifterne til følgende:

- Kompetenceudvikling og opstart/indkøring af børn (*mellem 0,3 og 0,7 mio. kr. for en ny afdeling afhængig af antal børn*)
- Ledelse og administration (*pr. barn 50.700 kr.*)
- Midler til pædagogisk indsats (*pr. barn 374.403 kr.*)
- Midler til terapi hos Børneterapien (*pr. barn 55.500kr.*)

Derudover vokser visitationsopgaven, som er en opgave, der med en udvidelse vil vokse yderligere. Denne del belyses nærmere i den igangværende analyse af PPR.

5.3 Befordring

Børn indskrevet i specialdagtilbud har som udgangspunkt mulighed for kørsel til og fra dagtilbuddet, hvilket flertallet af børn benytter. Årligt er udgiften til befordring ca. 50.000 kr. pr barn.

5.4 Overblik udgifter kapacitetsudvidelse i 2022-2025

Tabel 4: Udgifter ifm. kapacitetsudvidelse (2022-priser, 1000 kr.)

	2022* (33 pladser)	2023 (53 pladser)	2024 (58 pladser)	2025 (78 pladser)
Driftsudgifter	7.708	26.139	28.042	38.154
Befordring	688	2.650	2.900	3.900
I alt	8.396	28.789	30.942	42.054

*oprettelse af 10 pladser i maj, 13 pladser i august og 10 pladser i oktober

Der kan derudover være en mistet indtægt fra forældrebetaling i Børn og Unge.

5.5 Økonomien på handicapområdet

Ovenstående udgifter skal ses i sammenhæng med en allerede presset økonomi på handicapområdet.

I 2021 var det samlede budget til dagtilbudsområdet 196 mio. kr., hvor årsresultatet var et merforbrug på 10,7 mio. kr. Af det samlet budget er 162,5 mio.

kr. udmøntet til støtte på almenområdet³ (merforbrug 7,4 mio. kr.), mens 33,5 mio. er til specialdagtilbuddene (merforbrug 3,3 mio. kr.).

17. marts 2022
Side 9 af 12

I 2022 forventes merforbruget på området at være tilsvarende, hvis ikke større⁴. Med en udvidelse af kapaciteten allerede i 2022, med en driftsmæssig udgift på 8,6 mio. kr. forventes således et betydeligt merforbrug i 2022 ift. den nuværende budgetramme.

Skeles der til SFO-området og klub-området er der også tale om budgetter, som er stigende pres, med et mindreforbrug i 2021 på hhv. 2,8 og 2,6 mio. Men hvor der som følge af negative budgetkorrektioner i budget 2022 må forventes merforbrug.

Udvidelsen er således umildbart ikke mulig af finansiere inden for handicap-området. Og ligeledes er det ikke muligt at foretaget en omplacering af midlerne fra almenområdet til specialområdet, på trods af at børnene flyttes fra en plads i et almen dagtilbud til et en specialdagtilbudsplads.

5.6 Budgettema

PPR udarbejder i foråret 2022 budgettema om presset på specialdagtilbudsområdet, som vil være et oplæg til budgetforhandlinger for budget 2023. Således er udgangspunktet, at finansieringen af kapacitetsudvidelsen skal findes gennem budgetforhandlingerne. Og indtil da foreslås det at afholde driftsudgifterne til de ekstra specialdagtilbudsplader i 2022 som merforbrug, der dækkes af driftsreserven. Et muligt alternativ vil være at enten at:

- reducere antallet af børn, der centralt bevilliges støtte og dermed flytte presset ud decentralt.
- reducere i taksten pr. time i den centrale bevilliget støtte, med udgangspunkt i, at der i dag er et overhead er indregnet til dækning af vikarer mv.

Hensigten er, at der via budgetforhandlingerne tages stilling til den fremadrettede håndtering af driften af de nye specialdagtilbudspladser. Når resultatet af budgetforhandlingerne er kendt, vil der blive fremsendt en ny indstilling, som indarbejder resultatet af budgetforhandlingerne.

6. Organisatorisk forankring og ledelse af nye dagtilbudspladser

Med etableringen af yderligere specialdagtilbudspladser skal det i besluttes, hvordan den ledelsesmæssige organisering og forankring skal være.

³ Inklusiv afdeling Nygårdsvej (5 mio. kr.), som er oprettet efter dagtilbudsloven og ikke service-lovens § 32. Se afsnit 7.4 for uddybning.

⁴ Budgettet i 2022 er lavere end i 2021 grundet en reduktion af budgettet baseret på korrektion fra tidligere år, men vil i 2023 igen stige.

17. marts 2022

Side 10 af 12

De tre daginstitutioner med specialdagtilbudspladser i Aarhus Kommune har hver sin dagtilbudsleder. For Thorshavnsgade og Lystruplund hvor pladserne er integreret i almene dagtilbudsafdelinger har den pågældende dagtilbudsleder det overordnede ansvar for pladser. Mens der er en samlet ledelse for afdelingerne i specialdagtilbuddet Skovbrynet, som varetager 69 af de 89 nuværende specialdagtilbudspladser.

For de nye pladser integreret i almene dagtilbudsafdelinger vil ledelsen naturligt tilfalde dagtilbudslederen for afdelingen. Men for de nye specialdagtilbudsafdelinger skal der ses nærmere på, hvordan deres ledelse skal organiseres og forankres. I belsningen af dette vil der ske inddragelse af de respektive forvaltningschefer og dagtilbudsleder.

7. Yderligere forhold relateret til specialdagtilbuddene

Kapacitetsudvidelsen giver desuden anledning til at belyse en række forhold, som knytter sig til specialinstitutionerne:

- budgetmodellen for området,
- forældrebetaling,
- budgettildelingsmodellen,
- omlægning af afdeling Nygårdsvej,
- personale til nye specialdagtilbudspladser

PPR er i samarbejde med Budget og Regnskab og Planlægning ved at belyse disse.

7.1. Budgetmodel

Handicapområdet/specialdagtilbudsområdet er dækket af en budgetmodel, som følger udviklingen i børnetallet. Modellen tager på den måde ikke højde for, at andelen af børn med behov for en plads i et specialdagtilbud overstiger demografiudviklingen og hermed udviklingen i budgetterne. Udviklingen viser en stigning på 32 % i specialdagtilbudspladser siden 2013, hvor demografiudviklingen kun har været 5 %. Børn og Unge får således ikke tilført budget til specialdagtilbuddene svarende til behovet, hvorfor der er behov for et løft udenom budgetmodellen. Dette vil indgå i budgettema, som fremsendes i foråret.

7.2 Forældrebetaling

I specialdagtilbuddene er der ikke forældrebetaling på dagtilbudspladserne, hvorved Børn og Unge mister den årlige forældrebetaling, når et barn overgår fra en almen dagtilbudsplads til en specialdagtilbudsplads uden forældrebetaling. Forældrene betaler ca. 22.000 kr. for en fuldtidsplads i et alment dagtilbud for et barn over tre år inden eventuel modregning af økonomisk friplads- eller søskendetilskud.

Rammerne for forældrebetalingen fastsættes med udgangspunkt i dagtilbudsloven og tilhørende bekendtgørelser. Heri fremgår det, at de budgetterede udgifter til specialdagtilbud ikke kan indregnes i grundlaget for fastsættelsen af forældrebetalingen.

17. marts 2022
Side 11 af 12

Såfremt en udvidelse af antallet af pladser i specialdagtilbud finansieres af midler fra det almene dagtilbudsområde, vil dette beløb til finansiering reducere grundlaget for fastsættelsen af forældrebetalingen. Derfor vil det samlede budget på dagtilbudsområdet blive reduceret ved en intern omprioritering af midlerne.

Alle forældre betaler den samme takst for den samme pladstype i et alment dagtilbud (før eventuelle friplads- eller søskendetilskud). I fastsættelsen af taksten indgår de budgetterede udgifter til støttetimer i de almene dagtilbud. På den måde er alle forældre med til at betale for de ekstra støttetimer i de almene dagtilbud via forældrebetalingen. Hvis budgettet til støttetimer mv. flytter med et barn over i en plads i et specialdagtilbud, hvor udgifterne ikke indgår i forældrebetalingen, vil taksten reduceres og Børn og Unge vil have en lavere indtægt fra forældrebetalingen. På grund af den mistede indtægt fra forældrebetalingen, vil der således være et kurstab ved at flytte budget til støttetimer på det almene område over til specialdagtilbudsområdet og budgetløftet til specialdagtilbud vil blive mindre end budgetreduktionen på det almene dagtilbudsområde.

7.3 Budgettildelingsmodel

Kort efter strukturreformen i 2006/7 blev budgettildelingsmodellen for specialdagtilbuddene udarbejdet. På daværende tidspunkt modtog de tre specialdagtilbud de samme midler pr. barn, baseret på en vurdering af, at børnene havde de samme specialpædagogiske behov. Som følge af diverse besparelser og tekniske budgetreguleringer gennem årene, som har haft forskellig effekt på dagtilbud/afdelinger⁵, modtager de i dag ikke de samme midler pr. barn. En belysning af dette skal derfor afklare om der skal udarbejdes en ny budgettildelingsmodel. Denne belysning vil blive foretaget i samarbejde mellem PPR og Budget og Regnskab.

Tabel 5: Forskelle i beløb pr. barn (ekskl. terapi)

	2022 beløb pr. barn
Skovbrynet – afdeling Skovbo og Troldhøj	350.773
Skovbrynet – afdeling Skovhøj	385.773
Skovbrynet – Nygårdsvej	396.788
Thorshavnsgade	411.134

⁵ Bl.a. som følge af, at § 32-pladserne i Thorshavnsgade og Lystruplund er i et almen dagtilbud oprettet efter dagtilbudsloven, mens dagtilbuddet Skovbrynet er oprettet efter serviceloven.

Lystruplund	411.134
-------------	---------

17. marts 2022
Side 12 af 12

7.4 Omlægning af afdeling Nygårdsvej

På baggrund af orienteringskrivelse fra daværende Børne- og Socialministeriet, skal afdeling Nygårdsvej, under Dagtilbud Skovbrynet, omlægges fra at være etableret efter Dagtilbudsloven til at være etableret efter Servicelovens § 32.

For dagtilbudspladser oprettet efter dagtilbudsloven gælder, at disse skal være tilgængelige for alle børn, dvs. alle skal kunne komme på venteliste til en plads, uanset om de har særlige behov eller ej. Mens det for dagtilbudspladser oprettet efter serviceloven gælder, at disse ikke er tilgængelige for alle, men kun for børn med behov for særlig støtte pga. betydelig og/eller varig nedsat psykisk eller fysik funktionsevne.

Som det er på nuværende tidspunkt, visiteres børn til afdeling Nygårdsvej på samme vis som til specialdagtilbudsafdelinger, og pladserne er forbeholdt børn i målgruppen for et specialdagtilbud. Således drives afdelingen ikke som et alment dagtilbud, som det ellers er oprettet som, men som en afdeling efter Servicelovens § 32.

Det skal nærmere afklares, hvad de økonomiske konsekvenser vil være af en omlægning af afdelingen til en specialdagtilbudsafdeling. På nuværende tidspunkt kan det dog siges, at der er forældrebetaling på pladserne. Men når Nygårdsvej overgår til et dagtilbud efter Servicelovens § 32 vil denne bortfalde, da der ikke kan opkræves forældrebetaling for pladser oprettet efter Serviceloven. Derudover skal kørsel til og fra institutionen, som det er i dag, bevilliges af MSB, hvilket ikke er tilfældet for specialdagtilbudspladser, hvor børnene som udgangspunkt bliver bevilliget kørsel af MBU, hvis der er behov. Ved en omlægning af Nygårdsvej vil dette således medføre øgede befordringsudgifter for MBU, svarende til 12 børn (i alt ca. 0,6 mio. kr.). Børn og Unge vil på den baggrund indlede en dialog med MSB om omplacering af befordringsmidlerne til Børn og Unge.

7.5 Personale til nye specialdagtilbudspladser

Med oprettelsen af flere specialdagtilbudspladser og -afdelinger bliver der behov for rekruttering af personale til at varetage børnene. Der er tale om personale med kompetencer og viden om målgruppen og muligvis med erfaring fra det specialpædagogiske område.

Det skal tages til orientering, at det formeligt vil blive en udfordring med rekruttering af det nødvendige personale, som følge af en generel mangle på pædagoger på landsplan. Og dette kan have betydning for hvornår pladserne kan tages i brug (senere end ønsket).

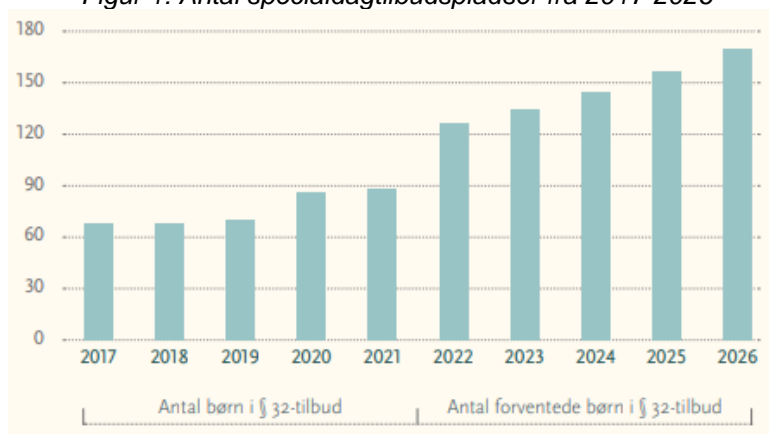
Børn og Unge, 24. maj 2022
 Kontaktpersoner: Anja Krogh Laursen, PPR
 Dato for udvalgsbehandling: 02.06.2022

Flere dagtilbudspladser til de mest udsatte 0-6-årige (specialdagtilbud)

Hvorfor fremsendes budgettemaet?:

Både på landsplan og i Aarhus Kommune er der flere og flere børn, som er i udfordringer og ikke trives. Det kommer blandt andet til udtryk ved, at flere børn får en diagnose, og at flere børn bliver indstillet til PPR og henvises til et specialtilbud. Analysen af bredere børnefællesskaber på almenområdet, specialområdet og PPR viser i forlængelse af dette, at et stigende antal børn har behov for et specialpædagogisk tilbud. Den seneste prognose for specialdagtilbudsområdet viser, at der aktuelt i 2022 er behov for 45 pladser mere end de nuværende 86 pladser, stigende til 92 ekstra pladser i 2026.

Figur 1: Antal specialdagtilbudspladser fra 2017-2026

I skrivende stund er der 65 børn, som vurderes at have behov for en specialdagtilbudsplads, eller hvor der skal foretages en nærmere vurdering af barnets behov, som ikke er indskrevet i et specialdagtilbud. Der er tale om behandlingskrævende børn, som ikke trives i almene dagtilbud, hvorfor børnenes behov på nuværende tidspunkt ikke imødekommes.

Det stigende antal børn øger dermed presset for oprettelse af flere specialdagtilbudspladser, og derudover er oprettelsen af flere pladser nødvendig for at sikre, at kommunen lever op til Servicelovens § 32: *"Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser i særlige dagtilbud til børn, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har et særligt behov for støtte, behandling m.v., der ikke kan dækkes gennem ophold i et af de almindelige dagtilbud eller fritidshjem efter dagtilbudsloven."*

I budgetforliget for budget 2022 har forligspartierne afsat 46,8 mio. kr. til udvidelse af kapaciteten på specialklasse- og specialdagtilbudsområdet. Midlerne er afsat til anlæg, men der blev ikke afsat driftsmidler til en udvidelse af antallet af specialdagtilbudspladser. På Rådmandsmøde i marts 2022 blev etableringen af flere specialdagtilbudspladser godkendt, og der er internt i Børn og Unge fundet finansiering via opsparede midler til at dække dette i 2022. Der er således ikke fundet vedvarende finansiering til pladserne. Målet er 78 nye specialdagtilbudspladser frem mod 2025. Heraf vil 33 af pladserne blive etableret i 2022.

Budgettemaet fremsendes med henblik på at sætte fokus på pladsbehovet og sikre ressourcer til drift af det forventede udvidelsesbehov for specialdagtilbudspladser.

Hvilken værdi skabes for borgere og samfund?:

Når et barn ikke er i det tilbud, det har behov for, imødekommes intentionerne og målsætningerne i Aarhus Kommunes Børn og Ungepolitik ikke. Manglen på specialdagtilbudspladser betyder, at børnene i den mellem-liggende periode, fra vurderingen om behov for en specialdagtilbudsplads er foretaget, til børnene kan tilbydes den rette specialdagtilbudsplads, er i risiko for at komme i mistrivsel, og børnenes støttebehov forværres. Det handler om at sikre tidlig indsats og reducere tiden fra behovet konstateres til pladsen tilbydes, hvilket ikke er muligt på nuværende tidspunkt.

Med etableringen af flere specialdagtilbudspladser sikrer vi, at børn med specialpædagogiske behov opnår den læring, trivsel og udvikling, der skal sikres for børn i dagtilbudsalderen, uanset deres fysiske- og psykiske funktionsnedsættelse. Specialdagtilbudspladsen er for denne gruppe børn i høj grad også med til at gøre

Børn og Unge, 24. maj 2022
 Kontaktpersoner: Anja Krogh Laursen, PPR
 Dato for udvalgsbehandling: 02.06.2022

børnene personligt robuste og livsduelige, og vil understøtte og hjælpe dem i deres efterfølgende skolegang, uanset om det er i et alment undervisningstilbud eller et specialundervisningstilbud.

Aarhus Kommune har på nuværende tidspunkt ca. 20 specialdagtilbudspladser integreret i almene dagtilbudsafdelinger. Muligheden for at etablere flere af denne type pladser vil desuden muliggøre, at børn med specialpædagogiske behov kan deltage i og bliver inkluderet i fællesskaber med andre børn på trods af deres behov for ekstra støtte.

Hvilke løsningsmuligheder er der?:

Økonomien på handicapområdet er under pres, som følge af det stigende antal børn med specialpædagogiske behov på tværs af dagtilbud, SFO og klub. Årsresultatet for handicapbudgettet på dagtilbudsområdet (inkl. støtte i almenområdet og specialdagtilbud) viste i 2021 et merforbrug på 10,7 mio. kr. i forhold til budgettet. De driftsmæssige udgifter forbundet med nye specialdagtilbudspladser, er således umiddelbart ikke muligt at finansiere indenfor handicapområdets nuværende budget. Med et stigende antal børn på almenområdet, som også har behov for en specialpædagogisk indsats (støttetimer), er en omprioritering af ressourcerne fra almenområdet til specialområdet heller ikke mulig. En tilførsel af ressourcer er således nødvendig for at sikre etableringen af flere specialdagtilbudspladser.

Såfremt der ikke tilføres ekstra driftsmidler, vil driftsmidlerne skulle findes inden for den nuværende budgetramme. Enten ved en omprioritering af ressourcer fra almenområdet til specialområdet. Dette vil resultere i et øget pres på almenområdet, og vil dermed presse mulighederne for at leve op til minimumsnormeringerne. Eller ved at det stigende antal børn skal deles om de nuværende midler til børn med specialpædagogiske behov, hvorved støtten til det enkelte barn reduceres.

Hvilke ressourcer er der behov for?:

Driften af specialdagtilbudspladserne dækker bl.a. personaleudgifter forbundet med den pædagogiske indsats og terapi hos Børneterapien. Årligt er udgifterne til én specialdagtilbudsplads ca. 530.603 kr. (inkl. befordring).

(2022-priser i 1.000 kr.)	2023 (53 pladser)	2024 (58 pladser)	2025 (78 pladser)	2026 (92 pladser)
Drift	26.239	28.042	38.154	44.682
Befordring	2.650	2.900	3.900	4.600
I alt	28.789	30.942	42.054	49.282

Note: Udgifterne i tabellen skal ses i lyset af, at der i forvejen årligt er udgifter svarende til 38,6 mio. kr.

Væksten i behovet for flere specialdagtilbudspladser forventes ikke at aftage efter 2026, og derfor kalder udfordringen med pres på budgettet på en genvurdering af budgetmodellen for handicapområdet. Den nuværende model indregner nemlig ikke en øget efterspørgsel på specialdagtilbudspladser, udover befolkningstilvæksten. Budgettet er derfor under pres. En tilpasning af budgetmodellen kan således være nødvendig for i fremtiden at sikre muligheden for at etablere yderligere specialdagtilbudspladser.

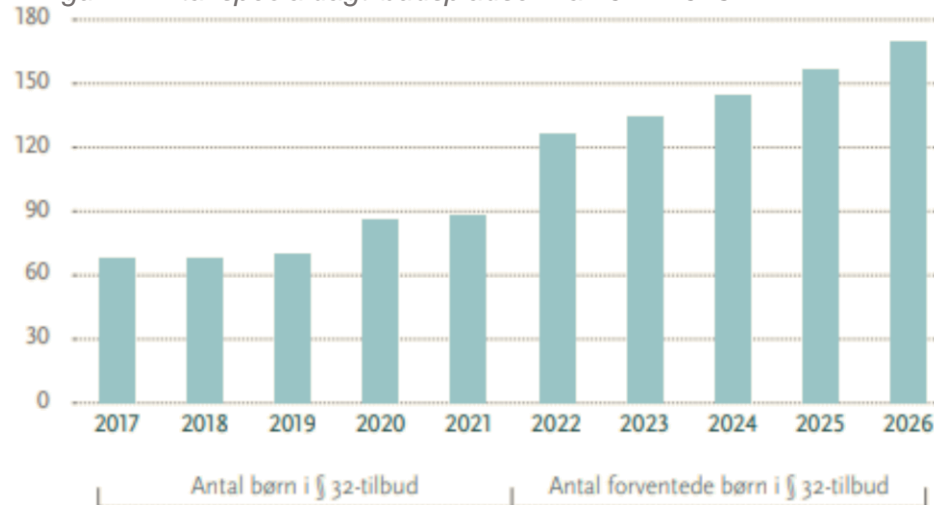
Øvrige bemærkninger

Etableringen af flere specialdagtilbudspladser vil dog ikke stå alene. Børn og Unge (MBU) har også fokus på muligheden for at etablere alternativer til specialdagtilbudspladserne. De foreløbige resultater fra analysen af bredere børnefællesskaber på almenområdet, specialområdet og PPR viser et behov for og et ønske om, at der i de almene dagtilbud skabes alternativer til specialdagtilbuddene. Muligheden for at imødekomme dette er belyst i forslaget om *Specialgrupper i alle dagtilbud*, som udgør ét af forslagene til handlemuligheder udarbejdet på baggrund af analysen af bredere børnefællesskaber på almenområdet, specialområdet og PPR.

Budgettema: flere dagtilbudspladser til de mest udsatte 0-6-årige (specialdagtilbud)

- ❖ Pres på specialdagtilbudspladser → Rådmand godkendt ramme på 78 pladser frem mod 2025
- ❖ Anlægsmidler fra budgetforlig 2022, men mangler driftsmidler
- ❖ Hvis ikke midler i budgetforlig, er omprioritering i nuværende budget nødvendig

Figur 1: Antal specialdagtilbudspladser fra 2017-2026

(2022-priser i 1.000 kr.)	2023 (53 pladser)	2024 (58 pladser)	2025 (78 pladser)	2026 (92 pladser)
Drift	26.239	28.042	38.154	44.682
Befordring	2.650	2.900	3.900	4.600
I alt	28.789	30.942	42.054	49.282

Beslutningsmemo

18. maj 2022
Side 1 af 4

Emne **DSA – udmøntning af byrådets tilførsel af 3 mio. kr. årligt**
Til Rådmanden

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningschef Ole Kiil har sat punktet på dagsordenen. På rådmandsmødet 25. januar 2022 blev den overordnede fordeling af midler fra budgetforliget ift. MSB og MKB beskrevet af Ole Kiil og godkendt som opfølgning på de økonomiscenarier, der blev forelagt på rådmandsmødet d. 18. januar 2022. Det blev godkendt, at der i alt tilføres ca. 1. mio. til MKB og MSB, og at det på rådmandens ønske er prioriteret, at det er tale om varige midler. Aftalen var, at PUF herefter fulgte op med drøftelser med MKB og MSB ift. at afstemme konkrete tiltag og tilhørende økonomi, hvorefter rådmanden skulle godkende den endelige udmøntning af de tilførte ressourcer. Rådmanden har tidligere godkendt fordelingen af midlerne der vedrør MKB (afsnittet om READ i tabellen).

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles:

- At rådmanden godkender den samlede, konkrete udmøntning af byrådets tilførsel af 3 millioner kroner årligt i varige midler i budgetforliget

Baggrund

På rådmandsmøde d. 18. januar blev fire økonomiscenarier fremlagt, hvor det blev besluttet at arbejde videre med en ny udgave af model 4 (som lagde hovedvægt på en tidlig helhedsorienteret indsats i samarbejde med MSB). Det nye forslag skulle sikre lige vilkår mellem magistratsafdelingerne i fordelingen af ressourcernes varighed. Forud for drøftelserne ift. at afstemme den økonomiske ramme med MSB og MKB, blev det godkendt at der i alt tilføres ca. 1. mio. samlet til MKB og MSB.

Der har været drøftelser med begge magistratsafdelinger, og begge er meget positivt stemte over for den foreslåede økonomiske ramme ift. de foreslåede tiltag. Herunder også skaleringen i både READ-tiltaget, hvor der er flere midler i starten af perioden til udvikling og derefter et mindre, varigt beløb til forankring og drift, samt den tidlige helhedsorienterede indsats, der bygger på en treårig indsats i Brabrand og Tovshøj. Denne indsats skal danne grundlag for et varigt samarbejde, der har et helhedsorienteret og bydækkende fokus med et lidt mindre men fortsat varigt beløb.

BØRN OG UNGE

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

Pædagogik, Undervisning og Fritid

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 41 85 78 20

Direkte e-mail:
gcad@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Catrine Garbers
Rikke Slot

Drøftelserne om tiltag har været med Bibliotekschefen i MKB og afdelingslederen for Børn, Familier og Fællesskaber i MSB.

18. maj 2022
Side 2 af 4

Ændringer

Ændringerne ift. varige økonomisk prioritering har forudsat, at det ikke er muligt at afsætte ressourcer til obligatorisk systematisk opfølgning på børns sproglige udvikling ved 2 år.

Desuden er der afsat ressourcer til *projektet På Vej Videre* i skoleåret 2022/2023, som er et særligt undervisningstilbud for de ældste nyankomne DSA-elever. Der er blevet foreslået en fremadrettet forankring af dette helhedsorienterede undervisningstilbud til de ældste nyankomne unge i budgettema for DSA, så beløbet i 2022/2023 er for at sikre projektet i en evt. overgangsfase.

Implementering af tiltag/indsatser kræver flere ressourcer end drift og der er således behov for at, de ressourcer, der ikke anvendes i 2022, overføres til de efterfølgende fire år, hvor der anvendes flere ressourcer end de tilførte 3 mio. kr. årligt.

Hvilke ressourcer er yderligere afsat til forslaget?

I forlængelse af tidligere analyse af modtagelsesklasseområdet blev der R2016 afsat 9,9 mio.kr. af Børn og Unges overskudsmidler til afprøvning af nye organisationsformer for basisundervisning af nyankomne DSA-børn. Ikke alle pilotprojekter er afsluttet, men det forventes at der fortsat er omkring 2,0 mio.kr. som vil kunne sættes i spil særligt i årene, hvor tiltag/indsatser bliver implementeret.

Samtidigt lægges der op til at prioritere de eksisterende midler til kompetenceudvikling indenfor DSA til kapacitetsopbygning og kompetenceudvikling af DSA-koordinatorer. Dette forslag skal ses i sammenhæng med, at ressourcpersonerne, som en del af den økonomiske prioritering, vil blive opkvalificeret til rollen som DSA-vejledere. Det vil give stærke kompetencer inden for DSA-faglighed såvel som inden for vejledning, videndeling og samarbejde med kolleger, og der forventes derfor ikke samme behov for eller ønske om øvrige kompetenceudviklingsforløb.

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Hermed den samlede, konkrete udmøntning af økonomien med justeringer ift. opstart af indsatser, skaleringer mv.

18. maj 2022

Side 3 af 4

Handleplan for DSA						
(priser i 1.000 kr.)	2022	2023	2024	2025	2026	Varigt
<u>Dagtilbud</u>						
Obligatorisk sprogvurdering v. 4 år		200	450	450	450	450
Sprogvejledere opkvalificeres med vejledningsmodul (ca. 1-2 i hvert dagtilbud)		215	215			
Udvidet praksisnær støtte via. Distriktskonsulenterne (data-informeret sparring)		250	250	250	250	250
<u>Skoleområdet</u>						
Omlægning til et differentierede basistilbud				417	583	
Kapacitetsopbygning og kompetenceudvikling af DSA-koordinatorer	440	1050	1050	610		
Styrkelse af kompetencecenter for DSA		400		850	850	850
Udskiftning af sprogscreeningsmateriale skolebeg.	100	100				
Udskiftning af materiale til løbende opfølgning						
Forlængelse af projekt På Vej Videre	400					
<u>Social- og aktiveringsindsatser: Tidlig helhedsorienteret indsats</u>						
Kompetenceudvikling ved. sprogvejledning		15	55			
Forankring og samarbejde af indsats i MBU						75
Ressourcer i dagtilbud til tværsektorielt samarbejde		167	400	400	296	150
Socialfaglige medarbejdere i MSB		458*	1100*	1100*	985*	825*
<u>Styrke READ</u>						
Udvikling af READ til 3-4-årige, forankring og samarbejde MBU/MKB		400	400	100	100	100
Udvikling og forankring af READ i MKB		400**	400**	100**	100**	100**
Indkøb af materialer til READ		595	325	200	200	200
I alt	940	4.249	4.645	4.477	3.814	3.000
Difference ift. varige midler	2.060	-1.249	-1.645	-1.477	-814	-
Finansieres af eksisterende projektpulje		-500	-500	-500	-	-
Finansieres af overskud fra R2022	-	-199	-595	-427	-814	-
Finansieres af pulje til kompetenceudvikling DSA	-	-550	-550	-550	-	-
SUM (overskud overføres til efterfølgende fire år)	2.060	0	0	0	0	0

Ressourcer tildeles *MSB, **MKB

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

Jf. ovenstående afsnit.

18. maj 2022

Side 4 af 4

5. Videre proces og kommunikation

Der arbejdes videre med MSB og MKB om READ og den helhedsorienterede indsats.

Den økonomiske oversigt udgør en del af grundlaget for realiseringen af anbefalinger og principper for DSA-området og kræver derfor ikke en særskilt proces.